

36. Keskuspesula

Yleistä. V. 1962 oli keskuspesulan kolmas varsinainen toimintavuosi. Laitoksen käynnistämistä aiheutuneiden toimenpiteiden tultua suoritetuiksi valmistauduttiin toiminnan normaaliin kehittämiseen organisatooristen ja pesumenetelmien muuntelua helpottavien teknillisten järjestelyjen sekä työmenetelmien yksinkertaistamiseen tähtäävien tutkimusten avulla.

Keskuspesulajaoston kokoonpano ja kokoukset. Kaupunginhallituksen keskuspesulajaostoon kuuluivat puheenjohtajana rakennustointa johtava apul.kaup.joht. Veikko Järvinen sekä jäsenenä reht. Leo Backman, fil.maist. Veikko Loppi, rva Hellä Meltti sekä kaup.joht. Arno Tuurna. Jaoston kokouksiin osallistuivat sairaalatoimen toimitusjohtaja, huoltotoimen toimitusjohtaja sekä keskuspesulan jhtaja. Jaoston sihteerinä toimi apul.kaup.siht. Olavi Kaattari.

Jaosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Keskuspesulan henkilökuntaan, joka oli työsopimussuhteessa kaupunkiin, kuului 165 henkilöä. Osastoittain henkilökunta jakautui seuraavasti: hallinto ja toimisto 4, laboratorio 1, liinavaatevarasto 17, pesula 127 ja teknillinen osasto 16.

Rakennukset ja laitteet. Pesularakennuksen autotallitilat olivat kertomusvuoden ajan vuokrattuina rakennusviraston puhtaanapito-osastolle. Vuoden loppupuolella aloitettiin n. 100 henkilön pukuhuonetilojen rakentaminen. Pesulan veden käsittelylaitteistossa suoritettiin eräitä muutoksia. Keskuspesulan konekanta täydennettiin yhdellä erikoisompelukoneella. Kaksi ompelukonetta siirrettiin huoltolautakunnan työtuville.

Laitoksen toiminta. T o i m i s t o. Tavanomaisten toimistoalan tehtävien lisäksi kohdistettiin erikoista huomiota toiminnan tilastointia ja kustannuslaskennan kehittämistä koskeviin kysymyksiin.

L a b o r a t o r i o n toiminta kohdistui edelleen pesu- ja huuhteluvesien sekä päivittäin tai viikoittain otettujen näytteiden tutkimiseen samoin kuin pesussa jääneiden tahrojen poistamiseen. Erikoista huomiota kiinnitettiin pesumenetelmien kehittämistutkimuksiin huomioon ottaen pesuaineiden lämpöenergian ja veden tarve sekä liinavaatteiden mahdollisimman vähäinen kuluminen. Myöskin selvitettiin veden pehmenyysuodattimien ylläpitoedellytysten parantamista.

L i i n a v a a t e o s a s t o. Kertomusvuonna liinavaateosasto osallistui sairaaloiden ja huoltolaitosten vaateasioita käsittelevän toimikunnan työhön liinavaatteiston kehittämiseksi. Vuoden aikana ryhdyttiin käyttämään trikoovaatteita eräissä laitoksissa sekä aloitettiin tutkimukset, joiden avulla pyrittiin saamaan keskuspesu-

lan omistama liinavaatekanta sekä asiakaslaitosten osastojen tilaamat ja varastoitamat vaatemäärät tarkoituksenmukaisiksi käyttötärpeen huomioon ottaen.

Keskuspesulan omistamien liinavaatteiden inventointi suoritettiin yhteistyössä asiakaslaitosten kanssa 20.10. Kirjanpidon mukaan pesula omisti 471 301 (ed. v. 419 263) vaatekappaletta 31.12. ja niiden kirjanpitoarvo oli 139 652 625 (133 159 196) mk. Inventoinnin kohteena oli 446 601 (404 755) vaatekappaletta vastaten kirjanpitoarvoltaan 138 781 400 (132 330 520) mk. Inventoinnin mukaan, ottaen huomioon sen jälkeen tapahtuneet poistot ja uudishankinnat, liinavaatteiden määrä 31.12. oli 434 667 (393 676) kpl. Vajaus oli 11 934 (11 079) kpl ja 2 668 400 (2 746 087) mk vastaten 2.67 (2.74) % inventoinnin kohteina olleista vaatekappaleista ja vastaavasti 1.92 (2.08) % niiden arvosta.

Kaupungin sairaaloiden, sairaskotien ja vanhainkotien kokonaispyykkimäärästä oli kertomusvuoden aikana keskuspesulan omistamien liinavaatteiden osuus keskimäärin 74.7 %. Loput 25.3 % oli laitosten ja niiden henkilökunnan omistuksessa.

Kaupungin omistamia vaatekappaleita paikattiin vaatekorjaamossa 55 834 kg ja korjauskelvottomina poistettiin käytöstä 20 560 vaatekappaletta.

Pesulassa lajiteltiin ja pestiin sekä mankeloitiin tai prässättiin vuoden aikana yhteensä 3 535 542 (3 058 351) kg pyykkiä, tästä määrästä oli kaupungin laitosten osuus 2 622 336 (2 222 599) kg eli 74.2 (72.7) %, ulkopuolisten laitosten osuus 894 196 (814 564) kg eli 25.3 (26.7) %, oman henkilökunnan osuus 8 458 (7 234) kg eli 0.2 (0.2) % sekä hankittujen uusien vaatekappaleiden osuus 10 552 (13 954) kg eli 0.3 (0.4) %. Kaupungin eri laitosten kesken jakaantui pesty vaatemäärä seuraavasti: Marian sairaala 336 890 kg eli 9.5 %; Kivelän ja Hesperian sairaala 705 201 kg eli 19.9 %; Röykän sairaala 117 423 kg eli 3.3 %; Laakson sairaala 211 903 kg eli 6.0 %; Malmin sairaala 130 480 kg eli 3.7 %; Koskelan sairaskoti 953 099 kg eli 27.0 %; Kustaankartanon vanhainkoti 151 711 kg eli 4.3 %; Roihuvuoren vanhainkoti 6 976 kg eli 0.2 % sekä muut laitokset 8 653 kg eli 0.3 %. Ulkopuolisista asiakaslaitoksista olivat merkittävimmät Kätilöopisto, Töölön sairaala ja Sädehoitoklinikka.

Pestyjen vaatteiden kokonaismäärästä mankeloitiin 77.3 %, prässättiin 15.8 %, pelkästään kuivattiin 5.9 % ja pestiin kemiallisesti 1.1 %.

Teknillinen osasto huolehti kertomusvuoden aikana keskuspesulan tontin, rakennusten, koneiden ja laitteiden sekä sähkö- ja putkiverkoston korjaus- ja kunnossapitotehtävistä sekä lämpö- ja sähköenergian, veden ja paineilman toimittamisesta eri toimintakohteisiin. Erikoista huomiota kiinnitettiin koneiden ja laitteiden ennakkohuollon kehittämiseen. Lämpökeskus toimitti pesularakennukseen sekä Koskelan sairaskodin alueelle lämpöenergiaa yhteensä 22 713 (21 072) milj. kilokaloriaa, josta edellisen osalle 38.6 (39.2) % ja jälkimmäisen 61.4 (60.8) %. Teknillinen osasto suoritti myös Koskelan sairaskodin tilaamia asennus- ja korjaustöitä.

Taloudellinen tulos. Kertomusvuoden aikana veloitettiin 1.4. alkaen mankeloidusta ja prässätystä pyykistä keskimäärin 48 mk/kg, vuokrauksesta 21 mk/kg ja korjauksesta 4.5 mk/kg ja sen kuljetuksesta lähinnä kuljetusmatkasta riippuen 3.4—6 mk/kg. Toimitetusta lämpöenergiasta veloitettiin 2 325 mk milj. kilokalorialta ja autotallista perittiin vuokraa 250 mk/m² kuukaudessa.

Tulot kertomusvuonna olivat tilien mukaan: Vaatteiden pesu, mankelointi ja prässäys 173 230 658 mk, Vaatteiden korjaus 11 760 236 mk, Vaatteiden kuljetus 3 553 679 mk, Vaatteiden vuokraus 41 007 036 mk, Lämpöenergian toimitukset

32 443 748 mk, Teknillinen korjaustoiminta 255 967 mk, Vuokratulot 4 387 500 mk, Sekalaiset tulot 1 869 980 mk, yhteensä 268 508 804 mk.

M e n o t tilien mukaan olivat: Palkkiot 111 000 mk, Palkkamenot 91 176 585 mk, Sosiaaliturvamaksut 4 830 203 mk, Huoneistomenot 181 607 mk, Kalusto 1 007 222 mk, Tarverahat 698 821 mk, Polttoaineet 16 094 563 mk, Sähkönkulutus 5 120 293 mk, Vedenkulutus 4 780 400 mk, Pesuaineet 8 617 298 mk, Kuljetukset 2 713 557 mk, Alueiden puhtaanapito ja hoito 198 973 mk, Koneiden ja yleisten laitteiden kunnossapito 4 179 173 mk, Rakennusten vuosikorjaukset 293 476 mk, Käyttöomaisuuden korot 48 807 297 mk, Käyttöomaisuuden poistot 65 055 235 mk, Konttokuranttivelan korot 73 158 mk, yhteensä 253 938 861 mk.

Tilivuoden y l i j ä ä m ä oli 14 569 943 mk.
